

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13, 89/16, 5/22 и 31/24) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08, 5/22 и 39/25), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2022. ГОДИНУ НАПРЕДНЕ СРПСКЕ-НС

Број: 03-07-6-123/24
Сарајево, 05.12.2025. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ.....	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Напредне Српске-НС за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, утврђено је да је Напредна Српска-НС прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 8. став (1) и став (4), члана 11. став (1), члана 12. став (1), став (4) и став (5) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Напредне Српске-НС за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, Напредна Српска-НС се финансирала из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	1.563,52	5,47
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	1.563,52	5,47
II	Остали приходи и друго	27.000,00	94,53
	Извори финансирања (I+II)	28.563,52	100,00

У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину Напредна Српска-НС је исказала расходе у укупном износу од 31.991,40 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Напредна Српска-НС.

Политичка странка Странка напредна Српска регистрована је код Основног суда у Добоју, Рјешењем број: 085-0-О1-13-000001 од 22.05.2013. године. Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број: Рп-2/14 од 28.04.2016. године уписана је промјена сједишта странке, измјене и допуне статута и назива политичке странке, па исти гласи: Напредна Српска-НС. Дана 23.03.2017. године, Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број: Рп-2/14 уписана је промјена лица овлаштеног за заступање и представљање политичке странке. Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број: Рп-2/14 од 01.03.2018. године уписана је промјена адресе и измјене и допуне статута странке.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, Николе Бокана 15а.

Лица овлаштена за заступање странке су Горан Ђорђевић, председник и Александар Чавић, замјеник председника.

Лице овлаштено за финансијске извјештаје за 2022. годину је Милкица Карановић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, Напредна Српска-НС има сљедећу организациону структуру:

- Централа странке,
- 4 градска одбора и
- 7 општинских одбора.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Напредне Српске-НС за 2022. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансира у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је трошкове изборне кампање остварила у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Напредне Српске-НС обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је извршила преглед и ревизију финансијских извјештаја Напредне Српске-НС у периоду од 2014. до 2021. године, након којих су издати извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама ревизије.

Након извршене ревизије годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, издат је Извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да финансијска средства странке троши у складу са програмом и статутом политичке странке, односно у складу са планом прихода и расхода, да води пословне књиге и врши попис имовине и обавеза у складу са рачуноводственим прописима, да успостави правилне и потпуне евиденције о својим трансакцијским рачунима и расходима, као претпоставку за правилно финансијско извјештавање, да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и да успостави интерне контроле.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, утврђено је да Напредна Српска-НС није испоштовала препоруке ревизије.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Напредна Српска-НС није поступила у складу с одредбама члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Напредна Српска-НС је у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину исказала расходе у укупном износу од 31.991,40 КМ.

Увидом у службене евиденције, утврђено је да Напредна Српска-НС није доставила програм утrophка средстава за 2022. годину.

С обзиром да политичка странка није доставила програм утrophка средстава за 2022. годину, сматрамо да је финансијска средства у износу од 31.991,40 КМ утrophила без програма утrophка средстава, што је супротно одредбама члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹.

б) Напредна Српска-НС прекршила је одредбе члана 5. став (4) и члана 8. став (1)² и став (4)³ Закона о финансирању политичких странака.

Политичка странка у годишњем финансијском извјештају није пријавила неновчане донације по основу отписаних обавеза према добављачима, чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Увидом у дневник књижења за период 01.01.-31.12.2022. године и спецификацију обавеза према добављачима на дан 31.12.2021. године, утврђено је да је политичка странка отписала обавезе према сљедећим добављачима: “М:тел” у износу од 234,11 КМ, Књиговодствена агенција “Тип Топ” у износу од 151,00 КМ, “Водовод и канализација” а.д. Бијељина у износу од 94,75 КМ и “Комунално Брчко” ЈП Брчко у износу од 184,05 КМ.

- Отписом обавеза према добављачу “Водовод и канализација” а.д. Бијељина у износу од 94,75 КМ, политичка странка је остварила неновчану донацију која је чланом 8. став (1) тачка х) Закона о финансирању политичких странака, забрањена политичким странкама.

Наиме, уложени јавни капитал у правном лицу “Водовод и канализација” а.д. Бијељина износи више од 25%.

- Отписом обавеза према добављачу “Комунално Брчко” ЈП Брчко у износу од 184,05 КМ, политичка странка је остварила неновчану донацију која је чланом 8. став (1) тачка ц) Закона о финансирању политичких странака, забрањена политичким странкама.
- Политичка странка је отписом обавеза према добављачу “М:тел” остварила неновчану донацију у износу од 234,11 КМ која је чланом 8. став (4) Закона о финансирању политичких странака, забрањена политичким странкама.

Увидом у Обавјештење о додјели уговора број: 348-1-2-10-5-63/22 од 31.03.2022. године, објављено на Порталу јавних набавки Босне и Херцеговине, утврђено је да је правно лице “М:тел” а.д. Бања Лука у току 2022. године са Министарством унутрашњих послова Републике Српске имало закључен Уговор о набавци услуга приступа интернет мрежи, за потребе МУП-а Републике Српске у вриједности од 52.986,00 КМ без ПДВ-а.

с) Напредна Српска-НС прекршила је одредбе члана 11. став (1), члана 12. став (1), став (4) и став (5) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављеног прегледа годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да Напредна Српска-НС није водила правовремене евиденције о расходима, годишњи финансијски

¹ Финансијска средства из члана 3. став (1) Закона о финансирању политичких странака, политичка странка може користити искључиво за остваривање циљева утврђеним својим програмом и статутом.

² Финансирање политичких странака забрањује се: а) органима управе државе БиХ, ентитета, кантона, Брчко Дистрикта БиХ, те градским и општинским органима, б) јавним институцијама, ц) јавним предузећима, д) хуманитарним организацијама, е) неименованим, односно анонимним донаторима, ф) вјерским заједницама, г) синдикатима, удужењима и другим непрофитним организацијама које се финансирају јавним средствима без обзира на износ средстава, х) правним лицима у којима уложени јавни капитал износи најмање 25%, и) другим државама, страним политичким партијама и страним правним лицима.

³ Приватна предузећа која су с органима извршне власти на свим нивоима у БиХ склопила уговор о јавној набавци услуга, уговор о јавној набавци роба или уговор о јавној набавци радова у складу с прописима о јавним набавкама у БиХ не могу финансијски помагати политичке странке ако вриједност уговора у једној календарској години прелази износ од 10.000,00 КМ.

извјештај није поднијела у законом прописаном року и на начин утврђен Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљем тексту: Правилник) и није доставила цјелокупну додатну документацију, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (4) и став (5) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Напредна Српска-НС је годишњи финансијски извјештаја за 2022. годину у чврстој копији Централној изборној комисији Босне и Херцеговине доставила након законом прописаног рока, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака и члана 3. став (1) Правилника.

Напредна Српска-НС је годишњи финансијски извјештај за 2022. годину поднијела у електронској форми, путем апликације ФИ ЦИК БИХ дана 31.03.2023. године, док је обрасце годишњег финансијског извјештаја у чврстој копији доставила Централној изборној комисији Босне и Херцеговине тек 20.06.2025. године.

- (2) Подаци о приходима које је политичка странка исказала у годишњем финансијском извјештају не одговарају подацима исказаним у Билансу успјеха за 2022. годину за 24.367,52 КМ.

Наиме, у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину Напредна Српска-НС исказала је укупне приходе у износу од 28.563,52 КМ, док је у Билансу успјеха за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године исказала укупне приходе у износу од 4.196,00 КМ.

- Према подацима из извода са трансакцијског рачуна и бруто биланса за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године, утврђено је да је странка остварила приходе у износу од 4.196,43 КМ, и то: приходе из буџета у износу од 1.563,52 КМ, остале приходе у износу од 2.000,00 КМ и приходе од отписаних обавеза у износу од 632,91 КМ.

Политичка странка у годишњем финансијском извјештају није пријавила неновчане донације по основу отписаних обавеза према добављачима у укупном износу од 632,91 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 13. и 18. Правилника.

- Увидом у изводе са трансакцијског рачуна утврђено је да је политичка странка супротно одредбама члана 13. Правилника, позајмицу у износу од 25.000,00 КМ исказала као остале приходе у обрасцу 3 (извори финансирања политичких странака) годишњег финансијског извјештаја, чиме је укупне приходе исказала у већем износу у односу на остварене.

Дана 19.05.2022. године на трансакцијски рачун политичке странке уплаћена је позајмица физичког лица у износу од 25.000,00 КМ. Политичка странка је примљену позајмицу евидентирала на конту 4292-*остале краткорочне финансијске обавезе*, те је у годишњем финансијском извјештају у обрасцу 5.1 (обавезе политичке странке по кредитима и позајмицама) на дан 31.12.2022. године исказала обавезе по основу позајмице у износу од 25.000,00 КМ.

- (3) Напредна Српска-НС није у годишњем финансијском извјештају правилно исказала трошкове, чиме је прекршила одредбе члана 22. Правилника.

Контролом исказаних трошкова књиговодствених услуга, утврђено је да политичка странка рачун Књиговодствене агенције „ТИП ТОП“ број: ФА-83-0/22 од 31.12.2022. године у износу од 468,00 КМ за услуге израде годишњег обрачуна за 2020. и 2021. годину евидентирала као трошкове текућег периода.

Наведено указује да политичка странка не води правовремене евиденције о расходима.

- (4) Политичка странка у годишњем финансијском извјештају није исказала све обавезе на дан 31.12.2022. године, чиме је прекршила одредбе члана 24. Правилника.

У обрасцу 5 (обавезе) годишњег финансијског извјештаја политичка странка је исказала обавезе по основу позајмице у износу од 25.000,00 КМ и обавезе према добављачу по

основу закупа у износу од 10.360,00 КМ, односно укупне обавезе у износу од 35.360,00 КМ.

У бруто билансу за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године исказане су укупне обавезе у износу од 37.698,00 КМ, како слиједи: обавезе према добављачима у износу од 10.594,00 КМ, остале обавезе из пословања у износу од 25.000,00 КМ и обавезе за остале порезе, доприносе и дажбине у износу од 2.103,54 КМ.

- (5) Централна изборна комисија БиХ је политичкој странци дана 12.02.2024. године упутила Захтјев за достављање додатне документације број: 03-07-6-123-1/24, те је дана 16.07.2024. године упутила и Ургенцију за достављање додатне документације број: 03-07-6-123-1/24 којом је од странке затражила да достави сљедећу документацију: документацију о кориштењу пословних простора у 2022. години, Завршни рачун за 2022. годину, бруто биланс и главну књигу са комплетним аналитичким евиденцијама за период 01.01.-31.12.2022. године, копију извода са трансакцијских рачуна, копију документације за остале приходе, копију документације за трошкове књиговодствених услуга и копију уговора о примљеним позајмицама.

Политичка странка је дана 09.06.2025. године доставила документацију о кориштењу пословног простора у 2022. години, Завршни рачун за 2022. годину, бруто биланс за период 01.01.-31.12.2022. године, копију извода са трансакцијских рачуна, копију документације за остале приходе, копију документације за трошкове књиговодствених услуга и копију уговора о примљеним позајмицама

С обзиром да политичка странка није доставила главну књигу са комплетним аналитичким евиденцијама за период 01.01.- 31.12.2022. године, прекршила је одредбе члана 12. став (5) Закона о финансирању политичких странака.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ⁴ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Напредна Српска-НС је у сврху изборне кампање за Опште изборе 2022. године могла да потроши средства у износу од 377.796,60 КМ.

Напредна Српска-НС у постизборном и годишњем финансијском извјештају за 2022. годину није исказала трошкове изборне кампање.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се политичкој странци Напредна Српска-НС да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сачињава програм утрошка средстава и да финансијска средства обезбијеђена за финансирање странке користи у складу са утврђеним програмом утрошка средстава,*
- *да, у складу с одредбом члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака, све прилоге пријављује у финансијском извјештају,*
- *да се не финансира из забрањених извора,*

⁴ Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

- *да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правовремене евиденције о расходима,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине подноси у законом прописаним роком и на начин утврђен Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да доставља додатну документацију коју затражи Централна изборна комисија Босне и Херцеговине.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, политичка странка Напредна Српска-НС није доставила примједбе на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове, ревизор

Сања Тошовић

Ревизор

Тања Голијанин